

БЕРТОЛТ БРЕХТ
ДЕТСКИ КРЪСТОНОСЕН
ПОХОД 1939

Превод от немски: Венцеслав Константинов, —

chitanka.info

През трийсет и девета в Полша
Се завърза кървав бой;
Много градове и села
На пепел превърна той.

Сестрата изгубваше брат си,
Жената — мъжа във войската;
Сред пламъци и развалини
Оставаха без баща и майка децата.

Ни вестници, ни писма
От Полша не идваха вече.
Но из земите на изток
Мълва се носеше надалече.

Сняг валеше, а в един източен град,
Далеч от оръдейния грохот,
Разправяха как в Полша започнал
Детски кръстоносен поход.

По шосетата ситнели
Групичка гладни деца;
Към тях прииждали нови
От опожарените селца.

Бягали от страшните битки,
От кошмара на тази война,
Искали да отидат
В някоя мирна страна.

Дете им било предводител,
То слабите окуражавало,
Но тежка грижа го гнетяла:
Пътя не познавало.

Единайсетгодишно момиче
Мъкнело тригодишно дете;
Като майка за него се грижело,
Само мир не можело да му даде.

Имало там едно еврейче
С велурено наметало;
Свикнало било бял хляб да яде,
Но сега мъжки се държало.

Имало и двама братя,
Ненадминати стратези —
Превзели празна селска къща,
Но точно преди дъжда излезли.

Кретало там и момченце в сиво,
Но се държало все настрана —
Баща му служел в нацистко посолство,
А това било ужасна вина.

Имало и музикант — бил намерил
В разбит селски дюкян барабан;
Но не бивало да удря по него,
За да не ги вкара в капан.

Вървяло с тях и едно куче,
Уловено, за да го изядат;
Но никой не посягал на него
И го хранели през целия път.

Имало при тях и училище —
Малък ученик с тебешир
Върху бронята на взривен танк
Написал думата „мир“.

Изпълнен бил дори концерт
Край шумен заснежен поток —

Там нямало кои да ги чуе,
Та барабанът ехтял на възбог.

Имало там и любов —
Той бил петнайсетгодишен, дванайсетгодишна тя;
В един изровен от бомби двор
Тя косата му сресала на черта.

Но любовта дълго не издържала,
Много силен бил студът —
Дори дръвчетата
През зимата не цъфтят!

Имало при тях и война
С друга детска групичка,
Но понеже била безсмислена,
Твърде скоро приключила.

Дордето край разрушен кантон
Бушувала тази война,
Разправят, едната от армиите
Останала изведнъж без храна.

Когато другите това узнали,
Картофи им пратили — цяла торба,
Защото, който е гладен,
Негоден е за борба.

Там бил проведен и съд —
Пламтели две свещи в гората,
Разпитът бил ужасен.
Накрая осъдили съдията.

Устроили и погребение
На дете с велурени дрешки —
Двама немци и двама поляци
Понесли трупа момчешки.

*Предали го на земята
Протестант, католик и нацист.
А за бъдещето на живите
Реч държал млад комунист.*

*Та имали надежда и вяра,
Но хляб и месо нямали те.
И нека не ги упрекваме,
Че крадяло всяко дете.*

*Да не упрекваме и бедняка,
Отказал да им даде храна —
За петдесет гърла е нужно
Брашно, а не добрина.*

*Да са две или три деца,
Ще ги покани човек на софрата,
Но когато са толкова много,
Затръшва пред тях вратата.*

*В съсипан селски двор
Открили брашно в един трап.
Единайсетгодишно момиче
Седем часа пекло хляб.*

*Добре омесило тестото,
За огъня всеки мъкнел дръвче,
Но хлябът така и не станал —
Не знаели как хляб се пече.*

*Те напредвали бавно на юг,
По слънцето се ориентирали —
Точно в дванайсет на обед
Посоката по него намирали.*

Веднъж ранен войник открили

*В гората заскрежена,
За да им покаже пътя,
Гледали го седем дена.*

*„Към Билгорай вървете!“ — трескаво
Устните му промълвили.
Умрял на осмия ден —
Те и него зарили.*

*Намирали и пътни знаци,
Макар сред преспи дълбоки,
Но всички били обърнати
В погрешни посоки.*

*Не било това зла шега,
А „по военни съображения“.
И Билгорай те търсили
В невярно направление.*

*Край предводителя се скупчили,
А той сред вилицата виждал едвам,
Но вдигнал детската си ръчица
И казал: „Трябва да е натам!“*

*Веднъж през нощта зърнали огън —
Не го приближили от умора.
Друг път три танка край тях префучали,
Но вътре имало хора.*

*Веднъж град пред тях изникнал
Но те и него заобиколили —
Дордето се отдалечат,
През нощта вървели със сетни сили.*

*В югоизточна Полша хора видели
Сред вилица и снежен прах
Да кретат петдесет и пет деца —*

И вече никой не открил следа от тях.

*Затворя ли очи, аз ги виждам
Как странстват дълги дни
От един до друг селски двор
Сред пепелища и съсипни.*

*А над тях сред облаците съзирам
Нови шествия в страшната зима —
Други деца с мъка се влачат
Без път, без дом, без родина.*

*Търсят те мирна страна
Без пожари и ями снарядни,
Не като страната, отдето идат —
И редиците стават грамадни.*

*И в сумрака сякаш виждам
Някакви други лица —
Виждам испански, френски,
Жълтолики деца.*

*През онзи януари в Полша
Заловили куче-пощальон;
Около мършавата му шия
Висяло парче картон.*

*Там пишело: „Елате на помощ!
Изгубихме пътя в лютия мраз!
Ние сме петдесет и пет деца,
Кучето ще ви доведе при нас.*

*Ако не можете да дойдете,
Молим никой да не го убие.
Прогонете го другаде,
Само то знае къде сме ние!“*

*Написано било с детски почерк.
Прочели го селяни в ров от снаряд.
Година и половина оттогаз са изминали.
А кучето било полумъртво от глад.*

1941

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.